

LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO NR. IX-575 1, 2, 3, 26, 29 STRAIPSNIŲ, SEPTINTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO DEŠIMTUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 223 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 STRAIPSNIŲ, XXXIX SKYRIAUS PAVADINIMO IR PRIEDO PAKEITIMO IR 323 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO NR. XIV-785 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 STRAIPSNIŲ, XI SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 85¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-1382 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO ĮSTATYMO NR. VIII-1227 2, 12, 26, 28, 32, 35, 43, 49, 52¹, 61, 62, 68, 73 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RASTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 1, 2, 3, 26, 29 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo dešimtuoju skirsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 223 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 12, 26, 28, 32, 35, 43, 49, 52¹, 61, 62, 68, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektai (toliau kartu – Įstatymų projektai) parengti įgyvendinant 2021 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2021/2101, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES, kiek tai susiję su tam tikrų įmonių ir filialų pelno mokesčio informacijos atskleidimu (toliau – Direktyva).

Įstatymų projektų tikslas – įgyvendinti Direktyvos nuostatas, kuriomis siekiama didelių tarptautinių įmonių ar įmonių grupių įmonių didesnio skaidrumo mokamo pelno mokesčio pagal šalis srityje. Kartu siekiama skatinti įmonių socialinės atsakomybės didinimą, kad tarptautinės įmonės sąžiningai veiktų ir mokėtų pelno mokestį. Išsami pagal šalis teikiama informacija apie mokamą pelno mokestį leidžia visuomenei kontroliuoti ir geriau įvertinti didelių tarptautinių įmonių indėlį į visuomenės gerovės kūrimą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos specialistai. Įstatymų projektų rengimą koordinavo Finansų ministerijos Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamentas (direktorė Ingrida Muckutė, tel. (8 5) 239 0164, vyresnioji patarėja Paulė Svorobovičienė, tel. (8 5) 239 0165), atsakingas asmuo – Atskaitomybės ir apskaitos metodologijos skyriaus (vedėja Sonata Lebednykienė, tel. (8 5) 219 4463) vyriausioji specialistė Asta Nareckaitė, tel. (8 5) 239 0018.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Teisinio reguliavimo, kuriuo būtų įtvirtintos analogiškos Įstatymų projektais teikiamos svarstyti nuostatos dėl informacijos apie pelno mokesčio ataskaitos rengimą ir skelbimą Lietuvos teisėje įstatymo lygiu, nėra. Tačiau Lietuvoje nustatytas reikalavimas didelėms ir viešojo intereso įmonėms, kurios yra gavybos pramonės arba pirmųjų miškų medienos ruošos įmonės, rengti ir teikti mokėjimų valdžios institucijoms ataskaitą, kurioje mokėjimai valdžios institucijoms nurodomi pagal šalis.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įmonių atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 1, 2, 3, 26, 29 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo dešimtoju skirsniu įstatymo projektu (toliau – ĮAI projektas) nustatomas reikalavimas atskleisti su pelno mokesčiu susijusią informaciją parengiant ir pateikiant Juridinių asmenų registro (toliau – JAR) tvarkytojui bei paskelbiant juridinio asmens interneto svetainėje pelno mokesčio informacijos ataskaitą. Reikalavimas būtų taikomas šiais atvejais:

1) įmonių grupėms ar atskiroms įmonėms, kurių metinės konsoliduotosios ar metinės pajamos kiekvienais iš 2 pastarųjų finansinių metų iš eilės paskutinę finansinių metų dieną viršijo 750 mln. eurų ir kurios yra įsisteigusios arba turi nuolatinę verslo arba nuolatinės verslo veiklos vietą daugiau negu vienoje mokesčių jurisdikcija turinčioje teritorijoje (toliau – 1 atvejis). Tokia pareiga nebūtų taikoma, kai 2 iš eilės finansinių metų laikotarpiu tos pajamos neviršytų 750 mln. eurų. Pagal valstybės įmonės Registrų centro (toliau – RC) pateiktą informaciją Lietuvoje tokių pajamų dydį viršijančių patronuojančiųjų įmonių būtų 6, o atskirų įmonių – 3. Kadangi yra daug įvairių finansinės atskaitomybės sistemų (nacionalinių apskaitos standartų, teisės aktų, kuriais vadovaudamosi įmonės tvarko finansinę apskaitą ir sudaro finansines ataskaitas), kuriomis vadovaudamosi įmonės sudaro finansines ataskaitas, įmonių, kurių veiklą reguliuoja valstybės narės teisė ir kurios netaiko tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų, pajamos turėtų būti suprantamos kaip grynosios pardavimo pajamos. Kitų įmonių (įmonių, taikančių tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, arba įmonių, kurių veiklos nereguliuoja valstybės narės teisė) pajamos turėtų būti vertinamos pagal tą finansinės atskaitomybės sistemą, kurios pagrindu rengiamos jų finansinės ataskaitos.

Kad kredito įstaigų sektoriuje būtų išvengta ataskaitų teikimo dubliavimo, reikalavimas būtų netaikomas atskiroms įmonėms ir pagrindinėms patronuojančiosioms įmonėms, jei tokios įmonės arba jų grupės įmonės paskelbia ataskaitą pagal 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB, 89 straipsnį ir į tą ataskaitą įtraukia informaciją apie visą savo veiklą ar visą įmonių grupės įmonių, įtrauktų į konsoliduotąsias finansines ataskaitas, veiklą. Direktyvos 2013/36/ES 89 straipsnis Lietuvos nacionalinėje teisėje perkeltas Lietuvos banko valdybos 2014 m. liepos 31 d. nutarimo Nr. 03-136 „Dėl Visuomenei skelbiamos informacijos reikalavimų“ 12.2 papunkčiu ir Lietuvos banko valdybos 2012 m. liepos 12 d. nutarimo Nr. 03-160 „Dėl Finansų maklerio įmonių ir valdymo įmonių visuomenei skelbiamos informacijos taisyklių patvirtinimo“ 151.1 papunkčiu;

2) vidutinėms ir didelėms patronuojamosioms įmonėms, kontroliuojamoms pagrindinės patronuojančiosios įmonės, kuriai netaikomi Lietuvos Respublikos arba kitos valstybės narės teisės aktai ir kurios konsoliduotosios pajamos kiekvienais iš 2 pastarųjų finansinių metų iš eilės paskutinę finansinių metų dieną viršijo 750 mln. eurų (toliau – 2 atvejis). Lietuvoje vidutinių ir didelių įmonių, kurios turi vieną akcininką (pagal RC turimą informaciją galima atsekti tik atvejus, kai Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo turi vieną akcininką, kuris nėra Lietuvos Respublikoje arba kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo, taigi RC neturi visų lemiamo poveikio atvejų informacijos) ne valstybės narės juridinį asmenį, būtų 84. Nurodyti, kurioms iš šių įmonių būtų taikoma pareiga rengti ir skelbti pelno mokesčio informacijos ataskaitą, yra sudėtinga, nes tam reikėtų žinoti pagrindinės patronuojančiosios įmonės, kuriai

netaikomi Lietuvos Respublikos arba kitos valstybės narės teisės aktai, konsoliduotųjų pajamų sumą, kaip nurodyta anksčiau. Jei ji būtų viršyta, minėtos vidutinės ir didelės patronuojamosios įmonės privalėtų paskelbti antrųjų iš tų 2 finansinių metų savo pagrindinės patronuojančiosios įmonės pelno mokesčio informacijos ataskaitą. Kai ataskaitai parengti reikalingos informacijos nebūtų, patronuojamoji įmonė turėtų paprašyti savo pagrindinės patronuojančiosios įmonės pateikti jai visą reikalingą informaciją. Jei pagrindinė patronuojančioji įmonė visos reikalingos informacijos nepateiktų, patronuojamoji įmonė turėtų parengti ir paskelbti pelno mokesčio informacijos ataskaitą, kurioje pateikiama visa jos turima arba gauta informacija, ir pareiškimą, kuriame nurodoma, kad jos pagrindinė patronuojančioji įmonė nepateikė reikalingos informacijos (toliau – pareiškimas). Tokios pareigos nustotų būti taikomos, kai pagrindinės patronuojančiosios įmonės visos konsoliduotosios pajamos, nurodytos jos konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose, kiekvienais iš 2 pastarųjų finansinių metų iš eilės paskutinę finansinių metų dieną neviršytų 750 mln. eurų;

3) ne Lietuvos Respublikoje arba ne kitoje valstybėje narėje įsteigtų juridinių asmenų Lietuvos Respublikoje atidarytiems filialams, kurių pardavimo grynosios pajamos kiekvienais iš 2 pastarųjų finansinių metų iš eilės viršija 8 mln. eurų (toliau – 3 atvejis). Lietuvoje tokį pajamų dydį viršijančių ne valstybių narių įmonių atidarytų filialų nebūtų. Tokiems filialams nustatomas atitinkamas reikalavimas paskelbti pagrindinės patronuojančiosios įmonės arba atskiros įmonės pelno mokesčio informacijos ataskaitą.

Filialui reikalavimas būtų taikomas, jei tenkinami šie kriterijai:

- įmonė, kuri atidarė filialą, yra įmonė įmonių grupėje, kurios pagrindinei patronuojančiajai įmonei netaikomi valstybės narės teisės aktai ir kurios konsoliduotosios pajamos kiekvienais iš 2 pastarųjų finansinių metų iš eilės paskutinę finansinių metų dieną viršijo 750 mln. eurų, arba atskira įmonė, kurios pajamos kiekvienais iš 2 pastarųjų finansinių metų iš eilės paskutinę finansinių metų dieną viršijo 750 mln. eurų;

- pagrindinė patronuojančioji įmonė neturi vidutinės arba didelės patronuojamosios įmonės, kuriai taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai.

Patronuojamajai įmonei arba filialui reikalavimas nebūtų taikomas, kai pagrindinė patronuojančioji įmonė arba atskira įmonė, kuriai netaikomi Lietuvos Respublikos arba kitos valstybės narės teisės aktai, yra parengusi pelno mokesčio informacijos ataskaitą, kuri atitinka šiuos kriterijus:

- 1) prieinama visuomenei nemokamai ir elektroniniu formatu, kuris nuskaitomas mašininio būdu:

- a) viešinama pagrindinės patronuojančiosios įmonės arba atskiros įmonės interneto svetainėje;

- b) parengta bent viena iš Europos Sąjungos oficialių kalbų;

- c) paskelbta ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo finansinių metų, už kuriuos ataskaita yra parengta, paskutinės dienos;

- 2) joje nurodomas ataskaitą atskleidusios vienos patronuojamosios įmonės arba vieno filialo, kuriems taikomi kitos valstybės narės teisės aktai, pavadinimas ir buveinė (adresas).

IAI projekte pagal Direktyvos 48b straipsnio 7 dalies nuostatą numatyta, kad patronuojamosios įmonės arba filialai (2 ir 3 atvejai), kuriems galėtų būti pritaikytos pelno mokesčio informacijos ataskaitos nerengimo išimtys, šią ataskaitą privalo rengti ir užtikrinti jos prieinamumą visuomenei, jei patronuojamosios įmonės ir filialai veikia tik turėdami tikslą išvengti pelno mokesčio informacijos atskaitomybės reikalavimų. Ši nuostata skirta įmonių grupėms, kurios sąmoningai organizuotų savo verslą Europos Sąjungoje taip, kad išvengtų ataskaitų. Svarstant Direktyvos pasiūlymą buvo pripažinta, kad vertinimas, ar nuostata taikoma, nebūtinai gali būti atliekamas remiantis aiškiais neginčijamais kriterijais. Akivaizdus susitarimas yra toks, kad trečiosios šalies įmonių grupė, kurios pajamos viršija 750 mln. eurų, savo verslą Europos Sąjungoje turėtų suskirstyti į kelias patronuojamąsias įmones arba filialus, kurių kiekvienas yra pakankamai mažas, kad įmonių grupė patektų į pagal Direktyvą priimtų nacionalinių teisės aktų taikymo sritį.

Kadangi pelno mokesčio informacijos ataskaitoje turi būti pateikiama speciali su pelno mokesčiu susijusi informacija, nustatoma, kad finansų ministras nustatytų šioje ataskaitoje pateikiamą informaciją, susijusią su visa atskiros įmonės arba pagrindinės patronuojančiosios įmonės veikla, įskaitant visų įmonių grupės įmonių, įtrauktų į atitinkamų finansinių metų konsoliduotąsias finansines ataskaitas, veiklą. ĮAI projekte įgyvendinant Direktyvos 48c straipsnio 4 dalį ir atsižvelgiant į Europos Komisijos įgyvendinamąjį teisės aktą siūloma nustatyti reikalavimą informaciją teikti elektroniniu formatu.

Pelno mokesčio informacijos ataskaitą ir pareiškimą pasirašytų įmonės vadovas arba asmuo, paskirtas vykdyti informacijos atskleidimo reikalavimus filiale.

Pelno mokesčio informacijos ataskaita ir pareiškimas turėtų būti pateikiami JAR tvarkytojui per 12 mėnesių po finansinių metų, už kuriuos parengta ataskaita, paskutinės dienos.

Pelno mokesčio informacijos ataskaita ir pareiškimas mažiausiai 5 metus iš eilės turėtų būti prieinami visuomenei įmonės interneto svetainėje (1 atveju), patronuojamosios įmonės arba įmonių grupės įmonės interneto svetainėje (2 atveju), filialo arba jį atidariusios įmonės interneto svetainėje arba įmonių grupės įmonės interneto svetainėje (3 atveju), taip pat ataskaita ir pareiškimas turi būti skelbiami:

- a) bent viena iš oficialiųjų Europos Sąjungos kalbų,
- b) nemokamai,
- c) ne vėliau kaip per 12 mėnesių po finansinių metų, už kuriuos parengta ataskaita, paskutinės dienos.

Kadangi Direktyvos 48d straipsnio 3 dalyje nustatyta pasirinkimo galimybe nesinaudojama, siūloma nustatyti tokį patį pelno mokesčio informacijos ataskaitos skelbimo reikalavimą, kaip nustatyta dėl pelno siekiančių juridinių asmenų finansinių ataskaitų ir metinio pranešimo. Taip pat įvertinta Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymo 4² straipsnio neatlygintino informacijos teikimo nuostata.

Už pelno mokesčio informacijos ataskaitos parengimą ir prieinamumo visuomenei užtikrinimą pagal kompetenciją atsakytų 1 atveju – pagrindinės patronuojančiosios įmonės arba atskiros įmonės vadovas, valdymo ir priežiūros organų nariai, 2 atveju – patronuojamosios įmonės vadovas, valdymo ir priežiūros organų nariai, o 3 atveju – asmuo (-enys), paskirtas (-i) vykdyti informacijos atskleidimo reikalavimus filiale.

Auditoriaus išvadoje būtų reikalaujama nurodyti, ar už finansinius metus, einančius prieš finansinius metus, už kuriuos parengtos audituojamos finansinės ataskaitos, įmonė privalėjo užtikrinti pelno mokesčio informacijos ataskaitos prieinamumą visuomenei ir, jei taip, ar buvo užtikrintas šios ataskaitos prieinamumas visuomenei.

Įstatymas būtų taikomas rengiant 2024 m. birželio 22 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių pelno mokesčio informacijos ataskaitas.

Administracinių nusižengimų kodekso 223 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti atsakomybę už:

- 1) neteisingos pelno mokesčio informacijos ataskaitos pateikimą JAR tvarkytojui – siūloma, kad administracinės teisenos veiksmų imtųsi Valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – VMI), kaip mokesčių administratorė, turinti visą reikalingą informaciją apie pelno mokesčio sumas ir atitinkamą informaciją gaunanti pagal Informacijos, būtinos tarptautiniams bendradarbiavimo įsipareigojimams dėl apsikeitimo informacija apie tarptautinių įmonių grupių pateiktas ataskaitas įgyvendinti, pateikimo taisyklės, patvirtintas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2017 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. VA-47 „Dėl Informacijos, būtinos tarptautiniams bendradarbiavimo įsipareigojimams dėl apsikeitimo informacija apie tarptautinių įmonių grupių pateiktas ataskaitas įgyvendinti, pateikimo taisyklių patvirtinimo“. Administracinės teisenos veiksmų VMI galėtų imtis, kai atlikdama mokesčių administratoriui nustatytas mokesčių subjektų kontrolės funkcijas pastebėtų JAR tvarkytojui pateiktas neteisingas pelno mokesčio informacijos ataskaitas;

2) pelno mokesčio informacijos ataskaitos nepateikimą JAR tvarkytojui – administracinės teisenos veiksmų dėl pelno mokesčio informacijos ataskaitos, kaip ir dėl finansinių ataskaitų bei nefinansinių ataskaitų, nepateikimo JAR tvarkytojui imtųsi JAR tvarkytojas;

3) pelno mokesčio informacijos ataskaitos nepaskelbimą juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo interneto svetainėje – administracinės teisenos veiksmų galėtų imtis JAR tvarkytojas, VMI, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – AVNT), jei atlikdami jiems pavestas funkcijas nustatytų šį nusižengimą. JAR tvarkytojas, žinodamas, kad jam pateikta pelno mokesčio informacijos ataskaita, galėtų patikrinti, ar ta ataskaita paskelbta atitinkamo subjekto interneto svetainėje. VMI, atlikdama mokesčių mokėtojų patikrinimus, taip pat galėtų patikrinti šios pareigos vykdymą. AVNT atlieka viešojo intereso įmonių auditorių ir audito įmonių priežiūrą tikrindama jų atliktų finansinių ataskaitų audito kokybę, peržiūrėdama jų teikiamą kitą informaciją. Kadangi auditoriai auditoriaus išvadoje turės nurodyti, ar už finansinius metus, einančius prieš finansinius metus, už kuriuos parengtos audituojamos finansinės ataskaitos, įmonė privalėjo paskelbti pelno mokesčio informacijos ataskaitą ir, jei taip, ar ta ataskaita buvo paskelbta, AVNT, peržiūrėdama auditoriaus išvadas galės patikrinti pareigos paskelbti pelno mokesčio informacijos ataskaitą įvykdymą ir prireikus imtis administracinės teisenos veiksmų.

2022 metų gruodį Finansų ministerijos interneto svetainėje paskelbtoje finansinių ataskaitų neteikimo ir kokybės problemų analizės apžvalgoje¹ viena iš konstatuotų netinkamos finansinių ataskaitų kokybės priežasčių – nėra institucijos, vertinančios finansinių ataskaitų kokybę ir galinčios skirti nuobaudas už neteisingų finansinių ataskaitų parengimą. Nors pagal galiojančias Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 223 ir 589 straipsnių nuostatas JAR tvarkytojas buvo įgaliotas imtis administracinės teisenos veiksmų neteisingų finansinių ataskaitų pateikimo atvejais, JAR tvarkytojas tokių veiksmų nėra ėmęsis nei karto. Taigi subjektai gali nesirūpinti teikiamų JAR tvarkytojui finansinių ataskaitų kokybe, nes jaučiasi nebaudžiami. Todėl siūloma įgalioti AVNT, kaip JAR tvarkytojui pateiktų finansinių ataskaitų kokybės stebėseną atliekančią instituciją², atlikti tyrimą ir surašyti protokolus dėl finansinių ataskaitų (konsoliduotųjų finansinių ataskaitų), metinės ataskaitos pateikimo JAR tvarkytojui nusižengimų.

Atsižvelgiant į tai, kad ANK 223 straipsnyje nurodyti pažeidimai dėl neteisingų finansinių ataskaitų, pelno mokesčio informacijos ataskaitos pateikimo, pelno mokesčio informacijos nepaskelbimo juridinio asmens interneto svetainėje gali būti padaryti pakartotinai, siūloma straipsnį papildyti atitinkama dalimi.

Kadangi nuo 2024 m. liepos 1 d. pagal ANK 223 straipsnio 2 dalį skiriamos administracinės baudos maksimalus dydis bus 1 450 eurų, ANK projekte siūloma ANK 223 straipsnio 2–5 dalyse nustatyti tokį patį maksimalų baudos dydį. 2018 metais Europos Tarybos kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu priemonių įvertinimo ekspertų komitetas (toliau – MONEYVAL) atliko Lietuvos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos vertinimą ir atitikties Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu rekomendacijoje (toliau – FATF) numatytiems standartams vertinimą. FATF 24 rekomendacijoje pažymėta, kad bet kuriam juridiniam ar fiziniam asmeniui, kuris nesilaiko skaidrumo reikalavimų, turėtų būti numatyta atsakomybė ir *proporcingos bei atgrasančios sankcijos*.

MONEYVAL komitetas 2018 metų ataskaitoje, vertindamas nuobaudų reglamentavimo Lietuvoje atitiktį FATF 24 rekomendacijai, pažymėjo, kad Lietuva *netaiko atgrasančių ir proporcingų sankcijų juridiniams asmenims, kurie nesilaiko informacijos pateikimo JAR reikalavimų*. 2022 metų gruodį vertindamas Lietuvos pažangą, MONEYVAL komitetas pakartotinai atkreipė dėmesį, kad išliko trūkumai, susiję su atgrasančių sankcijų režimu. Siekiant užtikrinti tinkamą MONEYVAL rekomendacijų ir FATF standartų įgyvendinimą, siūloma

¹ <https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/FA%20ap%C5%BEvalga.pdf>.

² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. kovo 16 d. įsakymas Nr. 1K-93 „Dėl Juridinių asmenų registre viešai skelbiamų finansinių ataskaitų kokybės stebėsenos“.

padidinti mažiausią baudą už ANK 223 straipsnio 2–5 dalyse numatytus pažeidimus – vietoje 200 eurų siūloma nustatyti 600 eurų.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektais keičiamas 2024 m. liepos 1 d. ir 2025 m. sausio 1 d. įsigaliosiantis ANK 223 straipsnis.

Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 12, 26, 28, 32, 35, 43, 49, 52¹, 61, 62, 68, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti reikalavimą auditoriaus išvadoje pažymėti, ar yra pateikta informacija dėl pelno mokesčio informacijos ataskaitos, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatyme, t. y. ar prieš finansinius metus, už kuriuos parengtos audituojamos finansinės ataskaitos, einančiais finansiniais metais įmonė privalėjo paskelbti pelno mokesčio informacijos ataskaitą, ir jei taip, ar ta ataskaita buvo paskelbta.

Kartu keičiamos Finansinių ataskaitų audito įstatymo nuorodos, t. y. nuoroda į Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymą, finansinę apskaitą, Įmonių atskaitomybės įstatymą, Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios atskaitomybės įstatymą, Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą, Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą.

5. Galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Didesnis stambiojo verslo skaidrumas pelno mokesčio srityje prisidės prie korupcijos, mokesčių vengimo atvejų mažinimo.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Pelno mokesčio informacijos atskleidimas padės didinti stambiojo verslo skaidrumą, sąžiningumą ir socialinę atsakomybę plačiosios visuomenės (investuotojų, kreditorių, kitų trečiųjų šalių) atžvilgiu. Visuomenei suteikiama nauja priemonė stambiajam verslui kontroliuoti.

ANK keitimais įgaliojus AVNT (ji atlieka JAR viešai skelbiamų finansinių ataskaitų kokybės stebėseną) imtis administracinės teisenos veiksmų, kai nustatoma neteisingo finansinių ataskaitų pateikimo JAR tvarkytojui atvejų, atsirastų galimybė užkardyti atvejus, kai JAR tvarkytojui teikiamos netinkamos kokybės finansinės ataskaitos. Ilgalaikėje perspektyvoje tai turėtų teigiamai veikti finansinių ataskaitų kokybę, kuri yra svarbi verslo aplinkai.

8. Ar Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant inkorporuoti Įstatymų projektų nuostatas į teisinę sistemą, siūloma kartu priimti teikiamus Įstatymų projektus.

10. Ar Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymų projektų sąvokos ir jas

įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymų projektų sąvokos suderintos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms, yra suderinti su Europos Sąjungos teisės aktais.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priimtiems įstatymams įgyvendinti bus keičiami:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“;

2. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. kovo 16 d. įsakymas Nr. 1K-93 „Dėl Juridinių asmenų registre viešai skelbiamų finansinių ataskaitų kokybės stebėsenos“.

Priimtiems įstatymams įgyvendinti finansų ministras detalizuos pelno mokesčio informacijos ataskaitoje teikiamos informacijos reikalavimus.

13. Kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymų įgyvendinimas

Biudžeto lėšų prireiks JAR programinių priemonių pakeitimams dėl elektroninio pelno mokesčio informacijos ataskaitos formato. Atsižvelgiant į tai, kad šis formatas Europos Komisijos įgyvendinamuoju teisės aktu kol kas nėra patvirtintas ir todėl nėra aišku, kokie programinių priemonių pakeitimai bus reikalingi, šiuo metu nėra galimybių įvertinti, kokia biudžeto lėšų suma bus reikalinga.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu vertinimų, rekomendacijų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*

„Pelno mokesčio informacijos ataskaita“, „finansinės ataskaitos“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
